

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты ІХ Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
ІХ Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

БҰҚАРАЛЫҚ АҚПАРАТ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ЖЕКЕ ТҮЛҒАНЫ ӘЛЕУМЕТТЕНДІРУДЕГІ МҮМКІНДІКТЕРІ

Уразбекова Данира Самаровна

Danir 4ik93 @mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану мамандығының
студенті, Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі – Т.С.Сламбекова

Білімі мен білігі ұштасқан «интеллектуалдық ұлт» болуға бет бұрған мемлекетімізде жеке тұлғаның тәрбиесіне, әлеуметтенуіне үлкен көңіл бөлінуде.

Әлеуметтендіру - өскелең ұрпақтың социумға енуіне жағдай жасау; тіршілік, әлеуметтік орта туралы шынайы көзқарас қалыптастыру; жеке бастың шығармашылық потенциалын дамыту, баланы қорғау; салауатты өмір салтына бейімдеу, әлеуметтік нормаларды, құндылықтарды, принциптерді игеруі.

Әлеуметтендіру процесінің мақсатты бағыты әрбір өсіп келе жатқан баланың ақыл-ойын дамыту ғана емес, әлеуметтік потенциалын, өз бетті ойлай алатын, білімін жаңарта да кеңейте де алатын, ортамен қарым-қатынасын орнықтыра, көзқарасын қорғай алатын, қоғамның экономикалық, әлеуметтік, саяси өміріне қатыса алатын, көптеген дамыған қабілеттері бар, ең бастысы қоғамдық қатынас субъектісіне тән қабілеті, әлеуметтік қажетті іс-әрекетке белсене қатыса алу қабілеті дамыған, адамзат үшін күресуші жеке тұлғаны қалыптастыруда. Олай болса, жеке тұлғаны әлеуметтендіру бұл тұлғаның әлеуметтік ортаға, әлеуметтік байланыстар жүйесіне бейімделу барысында қалыптасқан әлеуметтік тәжірибені меңгертетін көп сатылы процесс, оның нәтижесінде субъект әлеуметтік және мәдени нормаларды бойына сіңіреді.

Жеке тұлғаны әлеуметтендіруге орта, факторлар әсер етеді. Орта дегеніміз – адамның өмір сүретін әлеуметтік қоршауы. Орта – адамға стихиялы түрде әсер ететін сан алуан сыртқы құбылыстардың кешені. Фактор (лат.factor – жасаушы, өндіруші) – қандай да бір процестің, құбылыстың қозғаушы күші, себебі.

А.В.Мудрик жеке тұлғаның әлеуметтенуіне әсер етуші факторларды: макро; -мезо және микрофакторлар деп бөледі. *Мезофакторларға* (мезо - орта, аралық) - табиғи-географиялық жағдайларды, ұлттық-мәдени нормаларды, дәстүрлерді, мекен-жайды (аймақ, қала, село), әлеуметтік топ, мәдени білім беруші сфера, Бұқаралық ақпарат құралдары жатқызылады.

Бұқаралық ақпарат құралдарына теледидар арналары, радио, баспасөз (газет-журналдар), Интернеттегі (әлемтордағы) сандық (электрондық) құралдары, тағы басқа ақпарат таратын қоғамдық саладағы құралдар жатады. Бұқаралық ақпарат құралдары адамзат тіршілігіндегі тың әрі өткір мәселелерді көтеріп, халықтың ойларын, ұсыныстарын ортаға салатын, әртүрлі көзқарастардың көрініс табатын жеке тұлғаны тәрбилеуде мүмкіндігі шексіз құрал.

Ақпараттық ғасырда бұқаралық ақпарат құралдарының оқу-тәрбие үрдісіндегі ролінің ұлғаюына қарай, оның мүмкіндіктерін педагогика және психология тұрғысынан тереңірек талдауды қажет етеді. Әсіресе БАҚ-тың танымдық-тағылымдық, ақпараттық, рекреативті, релаксациялық, коммуникативті мүмкіндіктері жан-жақты зерттеле бастады және педагогикада жаңа «медиабілім» бағыты пайда болды. Бүгінде бұқаралық ақпарат құралдарының оқу-тәрбие процесіндегі ролі жан-жақты зерттелуде. БАҚ - тың қазіргі жеткіншектердің дамып, қалыптасуындағы орнын әр түрлі қырынан қарастырып жүрген бір топ ресейлік ғалымдарды атап өтуге болады. Олар: Г. Волкова, Г. Грачев, А. Журин, Е.Полат, Г. Чапля, А.П.Апполонова, В.Ш.Самедов, О.П.Симанчук, Н.В.Иванова, Н.С.Малеванный, Ю.М.Новокшенов, Д.Ф.Мезенцев, Г.С.Мельник, Т.А.Репида, С.В.Миликидзе, Н.К.Шипатильник, С.Н.Янпольский, ал Қазақстандық ғалымдардың ішінде

П.Б.Сейітқазы, Қ.А.Ақтамбеков, С.Абдукадирова, Р.Г.Ахмадиев, В.А.Бородин, И.П.Гуляева, Ү.Жұмабекова, С.Н.Имашев, Г.Исмағұлова, Н.М.Наренов, Ә.О.Оразова, А.А.Тіленбаева және тағы басқалар аталған мәселеге байланысты көлемді зерттеулер жүргізген.

БАҚ мәні, қоғамдық тәрбиелеу процесі әсерінің жеке *тұлға* қалыптастыру эталонына бұрылуы, демек оның қажеттілік пен потенциалды мүмкіндіктер негізінде – қоғамға пайдалы, өз орны, көзқарасы, дүниетанымы бар, жан-жақты гуманистік идеяда дамып жетілуі. БАҚ арқылы жеке тұлға әлеуметтік немесе қоғамдық тәрбие алады. БАҚ *тәрбиелік мәні* – тәрбиеленушінің қоршаған ортаға көзқарасы: Отанына, қоғамға, адамзатқа, тірі және тірі емес (өлі) табиғатқа, материалдық және рухани құндылықтарға, өзіне, т.б. өмірлік позицияның қалыптасуы. Әлемге деген құндылық қатынасы жүйесіндегі орнын түсінуінде. БАҚ *мазмұны* – жеке тұлғада танымдық, құндылық-бағыт-бағдарлық, қоғамдық, еңбек, сурет, дене шынықтыру, ерікті қатынас әрекетін қалыптастыруда. БАҚ-тың позициясы – бала өміріне жауапкершілік, табиғилық, бағыт берушілік, мәдениетті сақтау, ұрпаққа жеткізу.

БАҚ – жеке тұлғаның қоршаған ортамен қатынасы процесі. БАҚ арқылы индивид мәдениеттілік элементтерін, әлеуметтік нормаларды, әлеуметтік құндылықтарды меңгереді де осы бағытта оның адами күші, руханилығы, мәдениеттілігі молаяды.

БАҚ– биологиялық, психологиялық, әлеуметтік әр түрлі деңгейлерді қамтитын, сондай-ақ әр түрлі жас кезеңдерін қамтитын, жеке тұлғаның қажеттілігін қоғам қажеттілігіне бағыттайтын күрделі, үздіксіз, көп қызметті процессті атқарады. Және де осы бейімделу пассивті емес, активті сипатта, өйткені индивид өз еркімен, шығармашыл түрде қоғамдағы өзінің ролін қалыптастырса, екінші жағынан, БАҚ қоғамда педагогикалық мақсаттағы қарым-қатынас формаларын, отбасы мүшелері арасындағы, мектептегі, демалыс мекемелеріндегі және кез келген қоршаған ортадағы адамдар арасындағы қарым-қатынаста мораль мен мінез-құлық нормаларын қалыптастырады. Олай болса, бүгінгідей ақпараттар легі заманында БАҚ-тың қызметін жоққа шығару мүмкін емес, өйткені олар күрделі әрі аса маңызды ақпараттық (хабар беру), рекреативтік (көңіл көтерушілік), релаксациялық, мәдени-ағартушылық,білім берушілік; коммуникативті; әлеуметтік-педагогикалық қызметтерді атқарады.

Бұқаралық ақпарат құралдары - тұлғалардың шектеусіз топтарына арналған, оны тұтынушылар балалар, жастар, ересектер, қарттар.

Біздің *Зерттеу объектіміз* - мектеп оқушылары болғандықтан, біздің *зерттеу мақсатымыз* - БАҚ түрлерінің жеке тұлғаның әлеуметтенуіне әсерін анықтау және мазмұндық ерекшеліктерін ашу. Зерттеудің *ғылыми болжамы*: Егер, жеке тұлғаны тәрбиелеудегі БАҚ ролі, қызметі, ерекшеліктері анықталып, мазмұны ашылса, онда БАҚ түрлері арқылы жеке тұлғаны әлеуметтендіру мүмкіндіктері айқындалады. *Зерттеу міндеттері*: Педагогикалық проблема ретінде бұқаралық ақпарат құралдарының жеке тұлғаны әлеуметтендірудегі мүмкіндіктері мен оның жеке тұлғаның әлеуметтену деңгейіне әсерін айқындау; БАҚ арқылы жеке тұлғаны әлеуметтендіру жолдарын нақтылау.

Біз өз зерттеуімізде зерттеу мақсат-міндеттеріне сәйкес балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып тәрбиелік мүмкіндікке толы Қазақстандық газеттерді, журналдарды классификациялауға және олардың басты тәрбиелік бағытын нақтылауға және әлеуметтендіру мүмкіндіктерін анықтауға тырыстық (Кесте -1,2).

Кесте 1- Қазақстандық газеттердің, журналдардың жеке тұлғаны әлеуметтендірудегі мүмкіндіктері

№	Басылым түрі; алғашқы басылым көрген уақыты	Мазмұны (бөлімдері)	Әлеуметтендіру мүмкіндіктері
Газет			

1	Ана тілі (1990 жыл 22 наурыз)	Тіл, руханият, мәдениет, әдебиет, білім және ғылым, тәрбие, саясат, елтану, этнография, әлеумет.	Адами және ұлттық құндылықтарды қалыптастырады, ұлтжандылыққа тәрбиелейді
2	Егемен Қазақстан (1919 жыл 17 желтоқсан «Ұшқын», 1993 жылдан бері Егемен Қазақстан)	Жаңалықтар (Қазақстан, жаһан, дәулет, оқиға, қылмыс, дода, таным, тағылым); Мақалалар (Басты мақалалар, замана, экономика, саясат, құқық, тіршілік, әлеумет, билік, әлем, мирас, ретро, руханият, тұлға, спорт); Етжеңді, Ресми бөлім.	Әлеуметтік нормаларды, құқықтық мәдениетті, экономикалық сананы қалыптастырады
3	Айқын республикалық қоғамдық-саяси газеті (2004 жылы 6 наурыз)	Таразы (Дерек пен дәйек, саясат, әлеумет, руханият, экономика, спорт); Көзқарас (Нысана, дидакт-тв, автор бағанасы, шарайна, ұзынқұлақ, сарапшы пікірі, көкейдегі сауал); Дау мен Дауа (Тосын оқиға, жан айқай, ойсалар); Айтарым бар.	Қоғамға шынайы көзқарас қалыптастыру.
4	Нұр Астана (2004 жыл 22 наурыз)	Жаңалықтар; Дайджест; Қоғам; Мәдениет; Аудитория; Әдебиет; Спорт; Технология	Этикалық норма қалыптастыру
5	Астана ақшамы (1990 жылы 13 қазан)	Қала тіршілігі (Қала мен сала, күні-түні); Әлеумет (Тікелей тілдесу), Ақпарат (Кезексөз); Мәдениет; Руханият (Имантаразы, алқоңыр, таным); Сұхбат (оқырманнан он сұрақ); Білім; Экономика.	Рухани, адамгершілік құндылықтарды тұлғаның бойында тәрбиелеу.
6	Дала мен қала (2003 жыл 1 шілде)	Жаңалықтар; Мен – нұротанмын!; Партия тынысы; 168 сағат; Тарих Таным; Аймақтар; Руханият; Қоғам; Экономика; Спорт	Тұлғаны ұлтжандылыққа, өз елінің тарихын білуге, ақыл-ойға, адамгершілікке тәрбиелеу.
7	Қазақ үні (2000 жыл 11 тамыз)	Алаш (ұлт, тарих, дін, руханият); Ақпарат; Білім; Билік (парламент); Саясат; Спорт; Экономика; Қоғам (заң, қылмыс, құмсағат, құттықтау); Әдебиет.	Ұлттық құндылықтар мен патриотизмге тәрбиелеу.
8	Ұлан (1930 жыл 14 наурыз)	Білім елінде; Кім болам?; Менің құқығым; Сырсандық; Жауқазын; Бірінші байлық; Толағай; Сен білесің бе?	Балаларды білімге, өз құқықтарын білуге, еңбекқорлыққа және т.б. тәрбиелеу.
9	Республикалық онлайн газет SkifNews.kz (2013 жыл 24 тамыз)	Сыр сұхбат; Ескірмейтін естелік; Жаңа күн; Дайджест; Бүгінгі сөз; Мінбер; Антология; Үздік әңгіме; Оқиға; Таныс әрі бейтаныс; Дәулет; Спорт.	Қазіргі заманға сай интеллектуалды, жан-жақты тұлғаны тәрбиелеу.
10	Жас қазақ (1991 жыл 22 наурыз)	Қоғам; Апта-ақпар; Comment; Дәулет; Әлеумет; Біздің сұхбат; ЖҚ	Иманды, білімді, өз тарихын құрметтеп,

		конференциясы; Мазасыз мүйіс; Аймақ; Мінбер; Руханият; Иман; Әдебиет; Тарих; Спорт; Көңіл ашар.	білетін, адамгершілігі мол тұлғаны тәрбиелеу.
Журналдар			
№	Басылым түрі; алғашқы басылымы	Мазмұны (бөлімдері)	Әлеуметтендіру мүмкіндіктері
1	Әлем әдебиеті 2006 жылдан бастап	Проза; Поэзия; Сын; Зерттеу; Авторлар; Публицистика;	Әлем әдебиетімен танысу
2	Балдаурен балалық шақ (журнал)	Балаларға арналған қызықты әңгімелер, фотоконкурстар, сән, өнер, мектеп туралы	Адамгершілік, патриоттық, эстетикалық тәрбие.
3	Балбұлақ	Аңыздың ақиқаты; Ертегілер елінде; Жасырдым жұмбақ; Мультфильмдер; Қайталап көр; Ұлттық ойындар; Әлемде талай қызық бар; Балалар әлемі; Кішкентай саяхатшы.	Іздену – танымдық, ұлттық құндылықтарға тәрбиелеу.
4	Балдырған (1958 жыл шілде)	Бала тілі бал; Кел ойнайық; Жаттап алу оңай; Жұмбақтар.	Имандылыққа, еңбек сүйгіштікке, отаншылдық рухқа тәрбиелейді.
5	Балалар әлемі	Мақал-мәтелдер; Жаңылтпаштар; Жұмбақтар; Күлімдейік	Жан-жақты білімді тұлға тәрбиелеу.

Кесте 2- Қазақстандық телеарналардың жеке тұлғаны әлеуметтендірудегі мүмкіндіктері

№	Телеарна	Эфир аудиториясы	Эфир тілі	Әлеуметтендіру мүмкіндіктері
1	Балапан	3-12 жас аралығындағы балалар.	Қазақ тілі	«Балапан» телеарнасының алға қойған мақсаты - келешек ұрпағымыздың тамырына рухани нәр беріп, «интеллект» иесі, білім мен ғылымның шыңына шығар азамат болып ер жетуіне ықпал жасау және дені сау, рухани ойлау дәрежесі биік, мәдениетті, парасатты, ар-ожданы мол, еңбексүйгіш, іскер, бойында басқа да игі қасиеттер қалыптасқан ұрпақ тәрбиелеу.
2	Хабар	Көпшілікке арналған	Қазақ және орыс тілдерінде	Телеарна «билік – БАҚ – қоғам – тұлға» тізбегін құрайтын саясат, әлеуметтік-мәдени құндылықтар мен дәстүрді байланыстырушы басты құрал болып табылады. Сондай-ақ, қазіргі таңда әртүрлі жанрдағы бағдарламалар қатарын толықтырып, дамытып отыр. Телеарнадағы ақпарат таратудың басты қағидаттары – мемлекеттік ақпараттық саясатты дамыту.

3	Kazakh TV(ақпараттық-танымдық арна)	Көпшілікке арналған	Қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде	Шетел аудиториясына ел өмірінде болып жатқан оқиғалар туралы, сондай-ақ әлем саясатындағы маңызды мәселелерге қазақстандықтардың көзқарасы жөнінде жедел және әділ ақпарат тарату.
4	Білім және мәдениет (Мәдени-ағартушылық бағыт)	Көпшілікке арналған	Қазақ тілі және орыс тілі	Мәдени-ағартушылық бағытта өз жұмысын бастаған телеарнаның мақсаты – қоғамдағы мәдениеттің алар орнын айқындау, білім мен ғылым жетістіктерін насихаттау арқылы еліміздегі адам капиталының сапалы дамуына үлес қосу.
5	Астана	Көпшілікке арналған	Қазақ және орыс	«Астана» - ауқымы кең, ел ішінде қанат жайған тілшілер желісі бар, қызу қарқынмен дамып-жетіліп келе жатқан телекомпания.

Біздің байқағанымыз балаларға арналған газет түрлері мен Қазақстандық телеарналардың барлығында балаларға арналған қойылымдар болғанымен, тікелей телеарналардың өте аздығы («Ұлан» газеті, «Балапан» телеарнасы)).

Сонымен, «білім беру», «оқыту», «тәрбиелеу», «әлеуметтендіру» БАҚ-тың негізгі міндеттерінің бірі болып табылады. Және олар жеке тұлғаны әлеуметтендіру терминінің негізгі құрылымдық компоненттерінің қатарынан берік орын алады. Себебі кез-келген БАҚ арқылы таратылған *тәрбиелік шаралар*, ақпараттар өскелең ұрпақты әлеуметтендіру үшін адамзатқа қызмет етеді, олардың дүниеге шынайы көзқарасын қалыптастыруға және табиғаттың, ғылымның, адамзаттың негізгі байлықтарын, ұлттық, жалпы адамзаттық мәдениетті игеруге мүмкіндік береді, сондай-ақ өскелең ұрпақтың өздігінен ойлау қабілетін дамытуға, алда тұрған өмірлік, бағыт-бағдарлық және өндірістік міндеттерді өз бетінше шешуге, жағдайдың өзгеруіне тез бейімделуді, алған білімдерін өмірде қолдана білуді қажет ететін қазіргі заманғы күрделі техникамен және технологиямен байланысты алдағы еңбек жолында қажет болатын білім негіздерін, дағды іскерліктері мен біліктілікті меңгертуге арналған. Сонымен бірге, ұлттық салт-дәстүрлерді насихаттау арқылы жеткіншек ұрпаққа ұлттық тәлім-тәрбие беру олардың әрқайсысының бойына өз ұлтына тән ұлттық қадір-қасиеттерді, ұлттық сана-сезімді, ұлттық мақтанышты, ұлттық талғамды, ұлттық материалдық және рухани құндылықтарды, ұлттық мүдделерді, ұлттық мақсат мұраттарды, ұлттық өзіндік шаруашылық жүргізу машықтарын, іскерлік пен тәжірибені, өнерді сіңіруге де ұйытқы болады. Балалардың жан-жақты ықыласы мен бейім-қабілетін дамыту, олардың бойына еңбек және қоғамдық қызмет дағдыларын сіңіру, кәсіби бағдар беру, дербестігі мен жауапкершілігін, білім алуға ұмтылысын, ғылымға, техникаға, өнерге, әдебиетке, ұлттық дәстүрлерге құштарлығын тәрбиелеу, адамгершілік, эстетикалық тәрбие беру мен денесін шынықтырып, денсаулығын нығайтудың нәтижесінде өскелең ұрпақтың жеке тұлғасын қалыптастырып, оларды қоғамдық өмірге даярлап, қосу қоғамдық немесе әлеуметтік тәрбиелеу процесінің басты міндеті болып табылады. БАҚ әсерінен индивид қоғам мүшелігі қызметін атқаруға лайықты белгілі норма мен құндылықтар жүйесін меңгереді, моральдық қалып туралы түсініктерді береді, оның мінез-құлқын қалыптастыруға ықпал етіп, өз-өзіне қызмет ету дағдыларын қалыптастырады.

БАҚ бала бойында адамгершілік, ізгілік, кішіпейілділік, имандылық, парасаттылық, шынайылық, адам баласына деген құрмет, өзбеттілік, ұлтжандылық, елгезектік және т.б. адами қасиеттерді ұялатуға, білімді де интеллектуалды тұлға болып қалыптасуына септігін тигізеді.

Бала тіршілікке биологиялық тіршілік иесі адам ретінде келсе, оны әлеуметтік тіршілік иесі ретінде қалыптастыратын ол – орта, фактор және әлеуметтік институттар.

Олай болса, жеке тұлғаның қалыптасып, жетілуіне бұқаралық ақпарат құралдарының құдіретті күші ерекше.

Қолданылған әдебиет

1. «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» ҚР заңы 06.08.1999. (толықтырулармен 2009 жылғы 06 ақпандағы)
2. Сейітқазы П.Б. Болашақ мұғалімдерді БАҚ арқылы тәрбие үрдісіне дайындау. Монография – Астана: ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, 2009. - 311 б.
3. Сейітқазы П.Б. Бұқаралық ақпарат құралдарын мектепте пайдалану әдістемесі. – Астана: Культегин, 2008. -127 б.
4. Сейітқазы П.Б. Баспасөз және тәрбие мәселесі. – Астана, 2007. -110 б.
5. /baq.kz (газеттер, журналдар, телеарналар) БАҚ құралдарының әлеуметтендіру мүмкіндіктері // Ізденіс, 2006, №6, Б.67-69.

УДК 376.2

АНАЛИЗ РЕЗУЛЬТАТОВ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ТОЛЕРАНТНОСТИ К ДЕТЯМ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ ЗДОРОВЬЯ В ДЕТСКО-ПОДРОСТКОВОЙ СРЕДЕ

Халикова Э. А.

rabbitboo@mail.ru

Магистрант второго года обучения ФГБОУ ВПО Башкирского государственного педагогического университета им. М. Акмуллы», Уфа, Республика Башкортостан

Научный руководитель – И. Цилюгина

Принятие инклюзивного образования в Республике Башкортостан актуализировало новый этап в обозначении и осмыслении проблем, связанных с интолерантностью. Для специалистов, начавших свою деятельность в учреждениях с интегрированным образованием, независимо от специфики деятельности и опыта, возникли затруднения, касающиеся «особенных» детей – детей с ограниченными возможностями здоровья, к которым непосредственно относится вопрос толерантного отношения со стороны детей, не имеющих каких-либо ограничений.

В настоящее время в Башкортостане приоритетной задачей является создание комфортных условий для получения образования детьми с учетом всех особенностей – психических и физиологических, качественное изменение социально-педагогической среды, основанное на полной перестройке учебно-воспитательного процесса и высокой готовности учащихся, а также педагогического коллектива к личностным и профессиональным изменениям в интересах детей.

Проблема толерантности - одна из наиболее актуальных и сложных в современной социально-педагогической науке. Пристальное внимание исследователей к проблематике толерантности объясняется и четко выраженной тенденцией гуманизации науки, повышением интереса к проблемам личностного развития растущего человека, выделением важнейшей задачи воспитания, заключающейся в формировании у детей гражданской ответственности и правового самосознания, духовности и культуры, инициативности и самостоятельности.

Формирование толерантности, на наш взгляд, является неотъемлемым компонентом построения деятельности специалистов в области инклюзивного образования. Это относится,